

Novinarska konferenca: VAKCINET

Evropski in Svetovni teden cepljenja, 24. do 30. april 2019

Precepljenost med študenti medicine kot bodočimi zdravstvenimi delavci

S cepljenjem poleg sebe, proti nekaterim nalezljivim boleznim, posredno zaščitimo tudi druge (kolektivna zaščita), in s tem zaustavimo širjenje nalezljivih bolezni. Cepljenje nedvomno omogoča zaščito pred nalezljivimi boleznimi, vendar mora biti za kolektivno zaščito cepljenih vsaj 95 % populacije, raje še več. Če je to doseženo, povzročitelj določene nalezljive bolezni (virus ali bakterija) ne bo mogel zaokrožiti.

V zadnjih letih z upadom precepljenosti prebivalstva prihaja do ponovnih izbruhov bolezni, ki jih v Sloveniji ni bilo več let (nekaterih tudi desetletij). Tako smo bili priča številu izbruhov, med katerimi se jih je kar nekaj pojavilo v zdravstvenih ustanovah, kjer pri prenosu bolezni, igra ključno vlogo zaščita zdravstvenih delavcev, med drugim prav s cepljenjem. Obveznost cepljenja je tako za splošno javnost, kot tudi za zdravstvene delavce, opredeljena z zakoni oz. pravilniki. Vendar pa obstajajo cepljenja, ki so zgolj priporočljiva in niso obvezna. Ena izmed takih bolezni, ki jih lahko preprečujemo z izbirnim cepljenjem, je gripa. Pri prenosu slednje igrajo pomembno vlogo prav zdravstveni delavci oziroma osebe, ki so vsakodnevno v stiku z bolniki (torej tudi študentje medicine in drugih področij zdravstva). Žal pa je precepljenost zdravstvenih delavcev proti gripi v Sloveniji izjemno nizka in znaša pod 10 % - kljub znanim prednostim cepljenja, se velik del zdravstvenega osebja za cepljenje ne odloči. Zato je pomembno, da se študente kot bodoče zdravstvene delavce dobro izobrazi o pomenu in učinkovitosti cepljenja, ter odgovornosti do cepljenja in z njim povezanega preprečevanja širjenja okužb ob delu z bolniki. Slaba precepljenost zdravstvenih delavcev meče slabo luč na varnost in učinkovitost cepljenja – vodi do porajanja dvomov in pomislekov med splošno populacijo – »Zakaj bi se cepil/a, če se ne cepijo niti študentje medicine in zdravstveni delavci?«.

K ozaveščanju o cepivih in promociji cepljenja med študenti medicine stremimo tudi študentje, člani projektov, kot sta Imuno in Vakcinet, katerih vizija je prav ozaveščanje javnosti o cepljenju. Izvajamo predavanja in delavnice, organiziramo izobraževalne kongrese in objavljamo na socialnem omrežju Facebook, ter tako dosegamo kar največ oseb. Kljub kritikam, ki smo jih od nasprotnikov cepljenja deležni predvsem na spletu, žanjemo tudi kar nekaj uspehov – eden izmed njih je odlična precepljenost študentov medicine na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru proti gripi. Tako smo v novembru leta 2018, člani projekta Vakcinet v sodelovanju s študentskim svetom Medicinske fakultete Univerze v Mariboru, že četrto leto zapored organizirali brezplačno cepljenje proti gripi za študente naše fakultete. Letos se je proti gripi cepilo kar 376 študentov, s čimer smo dosegli 74 % precepljenost. Gre za 20 % porast precepljenosti v primerjavi s prejšnjim letom, kar kaže na porast ozaveščenosti študentov medicine o smiselnosti in pomembnosti cepljenja. Pomembno vlogo pri tem igra poleg vključevanja izobraževanja o cepljenju v učni načrt študija, tudi samoiniciativno informiranje o cepljenju vsakega posameznika, in dejavnost študentskih projektov, ki še dodatno doprinaša k dobri precepljenosti bodočih zdravstvenih delavcev. Tudi študentje medicine nosimo odgovornost do zdravja tako sebe, kot tudi bolnikov, s katerimi smo v stiku v okviru vaj ali dela v zdravstvenih ustanovah. S cepljenjem poskrbimo za lastno zaščito, in hkrati preprečujemo prenos okužb med bolniki.

Za z zdravjem bogato prihodnost brez izbruhov težkih nalezljivih bolezni, ki bi jih sicer lahko preprečili s cepljenjem, je potrebno vzdrževati ali pa celo zvišati precepljenost vsega prebivalstva, tudi študentov medicine, in tako še naprej večati seznanjenost prebivalstva o cepljenju. Navsezadnje bomo študentje v prihodnjih letih postali zdravniki, čigar dolžnost se je zavedati pomena cepljenja, saj bomo lahko le tako širili verodostojne informacije o cepivih in cepljenju tudi med drugimi člani družbe.

Ana Keršič, vodja projekta Vakcinet